

Mida arvavad mõttekojad?

Ülevaade koondab rahvusvaheliste mõttekodade hinnanguid koroonaviiruse pandeemia ja selle võimaliku pikaajalise mõju kohta. Hinnangud on ilmunud alates aprillikuust.

Mõju maailmamajandusele

[The Great Lockdown](#)

International Monetary Fund, aprill 2020

IMFi aprillikuu prognooside kohaselt kahaneb maailmamajandus koroonapandeemia tõttu 2020. aastal kolm protsenti, mis on palju suurem langus, kui 2008.–2009. aasta finantskriisi ajal. Baasstsenaariumi korral, milles eeldatakse, et viirus kaob 2020. aasta teises pooles ja majandustegevus normaliseerub – prognoositakse, et maailmamajandus kasvab 2021. aastal 5,8 protsenti.

[Covid-19: The scenarios, the lockdown, the reaction, the recovery](#)

THINK Economic and Financial Analysis, 2. aprill 2020

Maailmamajanduse ja finantsturgude põhistsenaarium eeldab pigem aeglast U-kujulist taastumist, kuna distantseerumis- ja reisipiirangud jäävad tõenäoliselt püsima ka pärast piiride avanemist. Pärast enamiku riikide majanduslangust 2020. aasta esimesel poolel, peaks toimuma mõõdukas taastumine, kus enamik majandusi naaseb kriisieelsele tasemele 2022. aastaks. Ebasoodsamate stsenaariumide korral võib kriisieelsele tasemele naasmine kesta kuni 2023. aastani, või veelgi kauem. Ehkki erinevad stsenaariumid sisaldavad infot koroonaviiruse majandusliku mõju kohta, tõstatavad need ka muid olulisi küsimusi, näiteks milline näeb maailm välja pärast koroonaviirust? Millised eurotsooni riigid on kõige haavatavamad? Kas on aeg välja tulla eurovõlakirjadega?

Mida teha ja mida juba tehakse?

[How the EU should co-ordinate an end to the Covid-19 lockdown](#)

Centre for European Reform, 14. aprill 2020

Euroopa valitsused loodavad, et kontaktide jälgimise rakendused (*contact tracking apps*) võimaldavad karantiinipiiranguid leevendada (sh piire avada). Kuid enne piirangute leevendamist tuleb teha palju tööd nii riiklikul kui ka ELi tasandil, näiteks peavad riikide poolt arendatud jälgimise rakendused suutma omavahel suhelda, enne kui saaks leevendada reisimisega kaasnevat piiranguid. Lisaks peab olema kõikidel riikidel võimekus ka rakenduse abil tuvastatud kontakte koroonaviiruse suhtes testida, kuna ainult nii on võimalik viia nakatunute arv alla.

[Eurozone passes coronavirus rescue plan, but political unity remains elusive](#)

Atlantic Council, 10. aprill 2020

Ehkki Euroopa juhid suutsid lõpuks kokku leppida päästepaketis, mis aitab Euroopa majandusel toime tulla koroonaviiruse pandeemiaga, tekitab pikaajaliste läbirääkimiste ajal nähtud ühtsuse puudumine sügavat muret Euroopa suutlikkuse pärast kriisist välja tulla. Atlantic Councili hinnangul puuduvad paketil raha kasutamise selged tingimused, mis oleks kantud struktuursete muutuste saavutamise eesmärgist. Jääb mulje, et paketiga vaid välditakse katastroofi ja lahendatakse igapäevaseid likviidsusprobleeme, mis on tänases olukorras hea uudis, kuid murettekita homse peale mõeldes.

[A green recovery](#)

Bruegel, 6. aprill 2020

Enne koroonaviiruse puhangut seadis Euroopa Liit ambitsioonikad eesmärgid süsinikuheite vähendamiseks. Nüüd, pandeemia ajal, on EL ajutiselt kaotanud riigiabieskirjad, mis võimaldab valitsustel aidata ettevõtteid kriisi ajal ja minimeerida töökohtade kadu. Artiklis soovitatakse need poliitikad ühendada, seostades keskkonnasäästlikud tingimused riigiabiga. Sel viisil saame seada eesmärgiks keskkonnasäästliku taastumise.

[Europe's coronavirus lockdown exit strategies compared](#)

The Guardian, 18. aprill 2020

Euroopa Komisjon soovib oma kriisist väljumise [kavas](#), et riikide tegevused karantiinipiirangute leevendamisel oleks rohkem omavahel sünkroniseeritud, kuid tundub, et igal liikmesriigil on kriisist väljumiseks oma plaan.

Kuidas koroonaviirus maailma muudab?

[What will a post virus world look like?](#)

Journal of Futures Studies, 8. aprill 2020

JFSis avaldatud artiklis on toodud välja neli stsenaariumi, milline näeb maailm välja pärast koroonapandeemiat: 1) Orbanism (Ungari liidri Viktor Orbani järgi) kujutab endast liikumist dragoonilise range valitsemismudeli poole, võime oodata piirikontrolli tugevnemist, igapäevaelu puudutavaid piiranguid ning ksenofoobia kasvu; 2) Hüper-kapitalismi stsenaariumis suureneb ebavõrdsus rikaste ja vaeste vahel veelgi, tööturg polariseerub ning vaid tugevamad saavad hakkama; 3) Uus inimkond – väärtuste tasakaalustumise maailm, kus ühiskondi käigus hoidvate inimeste (meditsiiniõed, kullerid, müüjad) tööd väärtustatakse varasemast palju rohkem ning 4) Star-Treki stsenaarium – igakülgne globaalne koostöö ülemaailmsete probleemidega tegelemiseks nagu näiteks ressursside haldamine ja keskkonnakaitse.

[The global coronavirus crisis – an uneven recovery and rising political risk](#)

International Institute for Strategic Studies, 9. aprill 2020

2020. aasta koroonakriisi saabus ajal, mil üldine usaldus valitsuste ja institutsioonide vastu oli juba madal nii arenenud kui ka arenguriikides. Valitsuste katsed koroonapandeemiat kontrolli all hoida võivad lühiajaliselt kasvatada poliitilist usaldust, kuid kriisist taastumise ebaühtlus võib rahulolematust taas suurendada ning tuua kaasa poliitilised rahutused.

[Year of the Rat: The strategic consequences of the coronavirus crisis](#)

Fondation pour la recherche stratégique, 6. aprill 2020

Artiklis heidetakse pilk mõnele tõenäolisele suundumusele, mis meid pärast koroonakriisi ees ootab: üleilmastumise vähenemine; populismi langus, millega samal ajal kaasneb suveräänsuse kasv ja „piirideta maailma“ visiooni hingusele minek; jälgimisühiskondade teke ja eraldatuse soovi kasv ning oportunistlike poliitiliste või sõjaliste sammude oht. Suurimateks küsimärkideks on autorite arvates Venemaa ja India toimetulek koroonakriisiga.

[Pandemic may replace the nation-state: But with what?](#)

Atlantic Council, 9. aprill 2020

Kuigi maailm tegeleb praegu koroonaviiruse pandeemiale reageerimisega, peitub maailma liidrite põhiküsimus selles, kas 2020 on aasta, mil viirus andis tõuke riiklikule suveräänsusele või on see aasta, kus rahvusriigid osutusid pandeemiale reageerimisel ebaefektiivseks, ja kogu maailma kodanikud valisid selle asemel midagi muud? Näiteks hüperregionalismi: megalinnad ja neid ümbritsevad

regioonid, mis on kriisi haldamisel riikidest suutlikumad, võivad muutuda riikidest olulisemateks tegijateks rahvusvahelistes suhetes ja kaubanduses. Või riikidevahelised grupid: näiteks võivad koroonaviiruse suhtes immuunsed isikud üle kõigi riikide moodustada eriõigustega tarbijagrupi sarnaselt Eesti e-residentidele.

[The coronavirus butterfly effect: Six predictions for a new world order](#)

Parag Khanna, Karan Khemka, 14. aprill 2020

Kui meil veab, möödub koroonapandeemia järgmise kuue kuu jooksul. Kuid majandusel, valitsustel ja ühiskondlikel institutsioonidel võtab taastumine ka parimal juhul aastaid. Selle asemel, et rääkida taastumisest, peaksime hoopis keskendama sellele, millise uue suuna tsivilisatsioon võtab? Tulevikumõtledajad kirjeldavad kuute stsenaariumit: Pikaajaline hädaolukord (majanduse pikaajaline W-kujuline taastumine), „Suessi kanali“ stsenaarium (maailma rahasüsteem killustub), Veel üks migrantide kriis (pärast piiride avanemist tekib ränne arenenud tervishoiusüsteemiga riikidesse), Kasvav natsionalism (piirkonnastumine on uus globaliseerumine), Tehnoloogia vs. kulud (investeeringud biotehnoloogiasse, telemeditsiini, haridus- ja finantsteenuste digitaliseerimisse) ning Tsivilisatsiooni ohud (tulevikku vaatav poliitikakujundus kliimamuutustega võitlemiseks ja võidu saavutamiseks vajalike lühiajaliste ohverduste tegemine).